

milioane. Cheltuelile Rusiei nu le scimă pozitiv.

In proporția deci Austro-Ungaria cheltuesce pe an mai puțin ca statele din vorbă.

Ministrul comun austro-ungar contele Kalnoky avându în vedere înarmările celorlalte puteri a declarat înaintea delegațiilor, că sporirile militare neapărat trebuie să se întempe și deci cheltuelile să se înmulțescă, căci așa face Germania, așa Franța etc. Er ministrul de război comun br. de Bauer a spus-o verde delegațiilor, că va fi silită a face cele mai mari pretențiuni și pôte că nici 120 milioane nu vor ajunge spre a se acoperi toate trebuințele armatei.

SCRILE PILEI.

† Constantin I. Popasu, încă unul din vechia brăslă a vrednicilor comercianți români din Brașov, cari în totă viața lor au stăruit pentru binele obștesc al neamului lor, a părăsit această lume plină de necazuri și patime. Nobilității sufletului lui Const. I. Popasu și-a lăsat un viu monument între noi nu numai prin faptele și viața lui exemplară, ci și prin dispozițiile lui din urmă, în sensul cărora — precum ni-se asigură — partea cea mai mare a averii sale, ce a agonisit-o în cursul vieții sale laborioase, a destinat-o pentru scopuri de binefacere în folosul națiunii sale iubite. Memoria acestui vrednic comerciant și brav român va rămâne neperitoare între noi, er faptele lui vor servi ca exemplu viu demn de imitat generațiilor viitoare.

Fiă-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Impăratul german în Ungaria. „Egyetértés“ spune, că după cum este informată „Presse“, împăratul german, la invitarea Majestății Sale monarhului nostru, probabil, că va veni la toamnă în Ungaria, ca să ia parte la manevrele de-acolo.

Daniă Academiei române. Se autorisă Academia Română a primi casele repositului Teodor Masina, profesorul școlii comerciale din Craiova, situate în strada Unirii din acel oraș, lăsate de numitul Academiei, prin testamentul său făcut la Corfu (Grecia), în ziua de 3 Ianuarie 1890.

Să ia exemplu și alte comune. Comuna Satul-nou are de toți 10 învățători, dintre cari sunt 7 românesci, 2 sârbesci și 1 de stat, fiă-care învățători a avut până acum un salariu anual de 400 fl., cuartir liber cu grădina de legumi său 60 fl., 1/2 lanț de pământ arător, 3 stânjin de lemne și 5 fl. pentru scrip-turistia. In 26 Mai a. c. scaunul scolaristic de acolo, la 9 învățători a urcat salariul dela 4 sute fl. la 5 sute fl., pentru cuartir în loc de 60 fl. li-a votat 100 fl. și celelalte emolumente, er învățătorilor Procopț Roșculeț și Vasiliu Radu comuna biserică gr. or. rom. separată le mai plătesce pentru cantonată pe an câte 120 fl. la unul.

Gimnastică română în străinătate. Dl. Moceanu, cunoscutul gimnastic din București, care a vizitat împreună cu alți colegi Austria, Franța, Italia, Spania și Orientul până la Calcutta, de astă dată va pleca în țările nevizitate de d-lor. Va merge la Londra, apoi la New-York, San-Francisco, de aci la Yokohama, Peking, Sidney, Melbourne, întorcându-se prin Calcutta, canalul de Suez, etc. în patriă.

Testare de avere. Locuitorul său din Brașov, Eduard Böhlert, a testat totă averea sa, mișcătoare și nemiscătoare, care se sue la o însemnată sumă, presbiteriului ev. săsescu din loc, care va folosi venitele averii pentru școlile săsesci,

pentru ajutorarea școlărilor săraci cu cărți de școlă, avându a se plăti pentru ei și taxele școlare, și altele.

Inveninare. Joi seara în săptămâna trecută, doi copii ai unui lucrător din fabrica de zahăr de lângă Bodu, lăsați acasă fără supraveghere, mâncară măsalarită și în curând se manifestară simptome de înveninare. Noptea fu înscințată direcția poliției din loc de spre întempe și trimise pe un medic al orașului cu medicamentele necesare în Tili vechi, unde locuiesc părinții copiilor. Se speră, că copii vor scăpa cu viață.

Furt. Ni-se împărtașesc, că totu Joi seara în săptămâna trecută, tăbărind nisce Țiganii la podul Bârsei, două Țigance luară drumul către Heli, intrară în casa unui Sas și, nefind nimeni în casă, furară dintr'unu scrin v'r'o 150 fl. Când mergu Țigancele pe p'rtă, stăpâna casei tocmai eșia din grajd și le vedu. Iute se duse în casă și găsi scrinul deschis și banii dispăruți. Eșind afară găsi pe un vecin, îi spuse întâmplarea, er acesta încăleca repede un cal și ajunse pe drum pe Țigancele, care fură întorse înderēt și arestate. Cu mare greutate au fost găsiți la ele banii, din cari lipsiau 10 fl.

Unu ospetă cum ar trebui să se țină ospetele la Români. Unu oște scrie în „G. P.“: La 8 Iunie c. n. s'a cununat Paraschiva, fiica bravului econom și epitrop bisericesc Toma Secoșian din Jadan, cu plugarul și coristul Ioan Gornicu. Cununia s'a întemplat cam la 2 ore d. a. cu ceremonii, care se cuvine omenilor fruntași în comună. Eceniile s'au cântat prin corul vocal din loc sub conducerea dirigintei Roșiu. După cunună se adunară oșpeții sub o șatră, unde în jurul mirei și al miresei în ordine bună a decursu prânșului, la care au participat mai mulți fruntași din sat. Cam la finea prânșului se prezentă corul, carele cântă frumos vre-o cinc piese și apoi se depărta între aplause. După mai multe toaste și împărțirea darurilor miresei, cam la de ce ore se oșpeții se depărta. Astfel d'er a fost ospetă bună și frumosă, fără ca să se tae unu bou și fără ca să decurgă ospetă o și o noptă, ori chiar 3—4 zile, cum s'a îndatinat între alți plugari români. Și pentru acesta am dișu: ospetă cum se cuvine să se țină ospetele la Români.

Prelegere de albinărit. Institutorul ambulant Andreas Abend va țină o prelegere despre cultura albinelor, în 13 (25) Iunie a. c. înainte de ameză la 9 ore, pentru elevii seminariului ev. La prelegere pot asista și alte persoane, care se interesează de cultura albinelor.

Sinucidere. Vineri, în săptămâna trecută, a fost găsit împușcat, lângă grădina lui Bachmaier, pe cărarea ce duce din livada poștei la stejeriș, o cală de cismar. Se crede, că pârda-nica de dragoste i-a răpus zilele.

Inecat. Totu în acea și a fost găsit inecat în Timiș unu bătrân cerșitor din Dêrste în vârstă de 80 ani. După cercetările făcute, e ne'ndoișu, că bătrânul a cădut de pe puntea cea îngustă, pe care a vrut să trecă lângă casa Nr. 46 din Dêrste, unde se află o puă de dêrstărit în Timiș.

Visitațiunea canonică a Episcopului Aradului.

Biroul de corespondență din Pesta și după el mai multe foi răspândiseră fama, că Prea Sântia Sa Episcopul Aradului cu ocaziunea visitațiunei sale în Timișora ar fi dojenit pe credincioșii săi să fiă buni „patrioți și credincioși statului“. Redacțiunea

„Luminătorului“ ne dă în privința acesta următoarele lămuriri:

„Biroul de corespondență“, mai corect însă: „cuibul de minciuni“, a aflat de bine a răspândi fama mincinosă prin depeșele sale telegrafice, a nume că Prea Sântitul Episcop al Aradului, cu ocaziunea ultimei sale visite canonice făcută în giurul Timișorei intr'o cuvântare rostită la adresa credincioșilor săi „din Timișora“ i-ar fi admoniat „să fiă buni patrioți“ etc.

In interesul adevărului și fiind-că am fost prezent la sosirea Prea S. Sale, constat, că Prea Sântia Sa, de astă dată nici că a cercetat pe credincioșii săi din Timișora, prin urmare este mai mult ca imposibil să fi rostită la adresa lor veri-ce cuvântare. A rostit însă Prea S. Sa o cuvântare în biserica din Mehala, d'er sensul acestei cuvântări este de totu altul, și numai o inimă coruptă și un suflet tendentios și rău pôte să dea acestei cuvântări sensul său înțelesul ce i-l'a dat sus numitul „cuibul de minciuni“. Adeca în cuvântarea sa d-lu Episcop, după ce a îndemnat poporul la muncă solidă, întinsă serioasă, la crucea din câștig etc. l'a îndemnat și la „ingrijirea de creșterea copiilor“, să-i dea la școlă și la învățatură, ca aceștia să devină buni și folositori „famililor lor, satului, bisericei și și patriei comune“. Astfel de sfătuire a fost bine primită de auditori, nime n'a înțeles din ea scopurile și tendințele șovinistice, cari cine scie din ce motive vor fi fulgerat prin creerii respectivului corespondent.

Totu în acesta afacere primim și noi următoarea corespondență.

Timișora, în 9 Iunie 1890.

Domnule Redactor.

Spre a nu fi indus în eror onorabil public prin neadevărul, răspândit cu rea intenție și cu rea intenție de către foile unguresci, pe care, cu durere vedem, că lu răspândește acum chiar și „Tribuna“ din Sibiu, susținând în numărul său 119 din a. c., că Prea Sântia Sa, D-lu Episcop al Aradului Ioan Mețianu, cu ocaziunea visitațiunei canonice, întreprinsă în sêrbătorile Rosaliilor din anul curent în mai multe comune din jurul Timișorei, ar fi dișu la adresa credincioșilor săi din Timișora cuvintele: „sunteți răi patrioți“, „nu sunteți credincioși patriei unguresci“, — v'erogă a da loc în preșutul d-vostre diar următoarelor:

Românii din comuna Mehala, situată în nemijlocită apropiere de Timișora, voindu a avé cu unu césu mai înainte limba română în biserică, fără să aștepte rezultatul procesului intentat în contra Sêrbilor pentru despărțirea ierarhică de către Sêrbi, prin energicul ajutor al Prea Sântiei Sale despărțindu-se de ierarhia sêrbescă, s'au constituit încă în anul 1887 în comună biserică română, și cu mari jertfe și-au zidit biserică proprie, și s'au încorporat eparchiei române a Aradului.

Mulțamiți de acest rezultat, Românii din Mehala au invitat în diferite rânduri pe Prea Sântia Sa, ca să-i cerceteze, și în special în anul acesta l'au invitat înainte de Rosali cu 4 săptămâni prin o deputațiune emisă din sinul lor. In urma acestei invitări și în urma invitării și a altor comune din jurul Timișorei, Prea Sântia Sa a întreprins visitațiunea canonică din sêrbătorile Rosaliilor. Primirea, ce i-a făcut-o poporul nostru Prea Sântiei Sale, în Timișora și în totu locul a fost din cele mai frumoase și vrednice, ba pot dișe, ne mai vădută în aceste părți.

Am însoțit și eu împreună cu alți inteligenți pe Prea Sântia Sa în mai multe comune. L'am audiu slujind și predicând poporului.

Prea Sântia Sa a cercetat, de când este Arhiepiscopul nostru, apror patru sute de comune din eparhia Sa, și învățăturile și sfaturile Prea Sântiei Sale sunt astăzi trecute în inima și mintea

poporului. Prea Sântia Sa nu mai are trebuință de mărturia nimerei, pentru că faptele mărețe sêvrșite de P. S. S. astăzi lumea le cunosc. Și deca eu scriu acestea, o facu numai pentru ca să dau expresiune sentimentului public al poporului greu vătămăt prin neadevărurile răspândite.

Voiu aminti deci pentru orientare, că Prea Sântia Sa în cuvântarea ținută în Mehala, chiar în considerarea luptei purtate de popor pentru a avé în biserică limba română, a început această cuvântare a Sa în adevăr memorabilă — vorbindu poporului despre însemnătatea limbei române ca factorul principal al vieții și dezvoltării noastre naționale, lăudându zelul și jertfele, depuse de Mehaleni pentru activarea limbii române în biserica lor, și constatându, că unu popor se pôte edeca moralmente și intelectualmente numai prin propria sa limbă națională. De aci purcedundu, Prea Sântia Sa constat, că deca Mehaleni au adus lațatea sacrificii pentru a avé limba română în biserică, acesta este o dovadă, că dênșii voescu a-și crea o stare mai bună prin alimentarea credinței în Dumnezeu și practicarea virtuților creștine și cetățenesci, ceea ce acum și în viitor le va fi cu atât mai ușor, cu câtu audu cuvântul lui Dumnezeu în dulcea lor limbă română, și facu parte din biserica noastră română națională.

După acesta vorbi P. S. S. în special despre virtuțile creștine și modulu, cum acestea conduc poporele la bunăstare și fericire, și termină implorându binecuvântarea cerului asupra poporului.

Acesta fiindu sugetul cuvântării Prea Sântiei Sale, adresate Românilor Mehaleni, v'er puteți închipui, câtu este de mare indignațiunea noastră și a poporului față de neadevărurile răspândite cu rea intenție.

Unu Timișoreanu.

DIN DELEGAȚIUNI.

In ședința dela 13 Iunie n. comisiunea pentru afacerile militare a delegațiunei austriace s'a ocupat de cererile ordinare ale armatei comune. Delegații în genere au cerut ministrului comun de război o motivare mai deslușită a sporirii trebuințelor estra-ordinare militare, căci altfel nu pot critica consciențios bugetul. La „non possum“-ulu delegațiilor însă ministrul comun de război Bauer a răspuns la rândul său o'unu „non possum“ și mai puternic.

Ministrul de război Bauer a dișu, că în fața stărilor esistente, nici că se pôte gândi la reducerea bugetului de război ba că acestu buget trebuie să crească mereu, până când va exista tendința bolnăvicioasă a sporirii forțelor militare. Că până când vor țină aceste stări, de fapt nu se scie. D'er ori până când vor țină ele, e neindoișu, că pregătirile militare se vor înmulți. Nici viitorul bugetu nu va fi mai mic. Ministrul dișe că și de rândul acesta ar fi pășit cu pretențiuni mai mari, d'er avându în vedere starea financiară actuală, a fost nevoit a mai șterge ceva de pe rășu. Sporirea efectivului de pace trebuie neapărat să se țină în vedere, er aceasta la totu casul va pretinde cheltueli mai mari. Câtu vor fi de mari aceste cheltueli, ministrul Bauer nu scie, fiind-că la acesta influințază și afacerile esterne și afacerile financiare. Bauer dișe, că în delegațiunile ungare a cerut unu credit de 100 de milioane florini, d'er se pôte, că acestu sumă o va reduce la 10 milioane sau ilu va su la 120 milioane. (Mare mișcare.) Raporturile actuale bolnăvicioase negreșit trebuie să se șfêrșesc prin o catastrofă, seu prin dezvoltarea unor raporturi mai sănătoase. Ministrul dișe, că din singuraticile poșții, ce sunt de-a se vota, se vor nasce în cel mai de aproape viitoru nou pretențiuni bănesci. La prevederea

armatei cu praful fără fum trebuie să ne gândim în ori-ce casă, fiindcă și celelalte puteri europene se provădă deja cu el. E scump praful fără de fum, și se știe că ministrul Bauer, de la acesta nime nu ne va putea scuti, nici nu este „modus in re”. Dacă procurarea pulberii fără fum ar deveni o chestiune de urgență, atunci, și ministrul, sunt siliti să recurgă la un „credit suplimentar”. Ministrul apoi espuse lipsa creării unui alt regiment de cavalerie, sporirea artileriei de fortificații, precum și introducerea generală a pusei de 8 m.m.

Delegatul *Chlumeczeky*, după ce și-a exprimat mulțămirea față de espunerile ministrului Bauer, și se teme, că înainte de-o catastrofă se va desarmare va urma o totală ruină financiară. Noi nu putem să ne permitem lucrul acesta, îl face Germania și intră apoi, ca ore sporirea efectivului armatei nu va cere o modificare a legii militare? *Chlumeczeky* apoi accentuă, că produce o forță mare neliniște împrejurară, că în mânia marilor și repetițiilor noastre jertfe, stăm cu toate acestea în fața unei deservite nesiguranțe. La desarmare nu ne putem gândi, dăr reducerea timpului serviciului militar la tot cazul trebuie să urmeze.

Plener regretă, că bugetul nu este o iconă fidelă a adevăratelor greutăți, ce avem să le întâmpinăm. Răzultatul acesta provine în parte de la delegațiile ungare. E de lipsă, ca delegațiile să cunoscă întregul planul cheltuelilor; aceasta se referă și la praful fără fum, pentru care d-lu ministru cere un credit de 2½ milioane.

Demel dice, că sporirea efectivului de pace e imposibilă fără de-o modificare a legii militare. Drept compensație pentru această sporire trebuie să se reducă timpul serviciului militar. Delegatul apoi dice, că lipsesc din espunerile ministrului Bauer tocmai amărurile acelea, care corăspund realității. Delegațiile dăr pretind să li-se arate pozițiile singurate pentru car au să voteze.

Ministrul *Bauer* își apără declarațiile sale dicând, că nu se poate suferi înțiputarea, că bugetul nu e lămurit.

După ce mai vorbesc delegații *Falkanheyn*, *Suess* și *Kathrein*, comisiunea primesce bugetul ca basă pentru desbaterile speciale, car s'au început în aceeași zi.

În ședința de la 14 Iunie n. delegatul *Bilinsky* a depus pe biurulul delegației austriace un raport asupra provinciilor ocupate, Bosnia și Herțegovina, întrebându tot-odată pe ministrul comun de finanțe, care este actuala stare politică în aceste provincii? Raportorul a mai întrebă, că ore n'ar fi cu scopul a se ușura colonizarea Bosniei și Herțegovinei cu elemente din Galiția apusă? Răspundend ministrul a dictat, că el bucuros sprijinesc nișintele de colonizare, ba crede chiar, că colonizările acestea nici n'ar întâmpina piedecă în Bosnia. Din punct de vedere practic înăș trebuie să se facă observarea, că în Bosnia și Herțegovina abia este proprietate fără de stăpăn și că e forțe cu anevoia a căștiga pământ de cultivat în împregiurările de față, fiindcă această numai cu învoirea kmetilor și agei se poate întâmpla. Astfel dăr pentru coloniști nu rămăne decât pădurile statului. . .

La observarea raportului, că de un timp încoace presa din afară agită mereu și puternic față cu Bosnia și Herțegovina, ministrul nu negă, că de vr'o 8—10 luni încoace, e la ordinea zilei în presa streină agitația în afacerea Bosniei și Herțegovinei și că agitația această de-o parte e îndreptată direct în contra acestor provincii, ăr de altă parte în contra Austro-Ungariei. Agitatorii nu aleg mijloace, nici nu se tem de bănueli extreme numai ca să ne prezente pe noi ca pe unii, car apăsăm pe Bosnia și Herțegovina, și că norocul aces-

toru provinciei ar fi, decât ele ar scăpa din mână noastră. Ministrul apoi constată, că în mânia tuturor agitațiilor, starea provinciilor nu numai că e normală, dăr nu se arată în ele nici cea mai neînsemnată mișcare de nemulțămire. . .

Sarcina comună.

Sub acest titlu publică „Erdelyi Hirado” de la 14 Iunie un articol de fond, în care arată urmările dualismului într-o lumină nu prea îmbucurătoare pentru Ungaria. Eță ce dice între altele foia unguerescă:

Este adevărat, că pe hărtia se vină aproape două din trei părți a erogațiilor pe Cislaitania, care de altminte este multă mai bogată decât noi, pe când pe noi, — totu numai pe hărtia — abia se vine cevaș mai mult, decât a 3-a parte. De aci înăș nu urmăză, ca noi tot-deuna să fim păcăliți.

Cheia stabilită pentru suportarea sarcinelor comune, s'a falsificat de mult, și în toate privințele în favorul celor din Cislaitania. Astfel bugetul pentru întreținerea curții noi îl plătim tocmai pe jumătate, pe când curtea parte cea mai mare din acest buget o cheltuiesc în Viena.

Numărul Maghiarilor aplicați în funcțiuni de acele, a căror ocupare atărnă de la numirea lor din partea ministrului de externe, precum la consulate, la ambasade, la archive etc., — nici pe departe nu este proporționat cu al Cislaitanilor, ba nu corăspunde nici numărului de 1/3, cu care contribuim la suportarea sarcinelor comune.

În cei 15 ani din urmă din bugetul comun Ungaria a căpătat pentru clădiri militare și pentru fortificații o totală de 2.735,930 fl., pe când Austria a căpătat 33.082,900 fl., va să dică Ungaria a căpătat 8%, ăr Austria 92%. Pentru anul acesta Ungariei nu i-s'a destinat nimic pentru fortificații, ăr pentru clădiri militare i-s'au destinat 11,600 fl., Austriei i-s'au destinat înăș 360,000 fl. pentru fortificații și 957,000 pentru clădiri militare.

Că fortificațiile în casă de război se folosesc pentru scopuri comune, asta nu importă, căci după dreptul teritorial, fortificațiile și clădirile militare de pe teritoriul Austriei, sunt ale Austriei și Ungaria n'are nici un drept la ele, precum nici Austria n'are drept la cele aflate pe teritoriul Ungariei.

Nici aceea nu este adevărată, că noi am contribui la suportarea sarcinelor comune în măsură multă mai mică ca Austriei, pentru-că d. es. organizarea landverului austriac încă și astăzi se află în stadiul, în care se află honveđimea noastră înainte de 1870. Austria spesăză mai puțin pentru landverul ei, decât Ungaria pentru honveđime. La noi p. e. serviciul activ al honveđimei este de 2 ani, pe când în Austria e numai de un an.

Efectivul de pace al honveđimei ungueresc, înainte de a se pune în praxă noua lege militară, consta din 1264 ofițeri, 8913 soldați de rând și 1527 cai, pe când ar fi fost datore să aibă numai 400 de ofițeri, 2500 ostași de rând și 100 cai. Așa-dăr Ungaria din libera ei voință susține cu 800 ofițeri, 6300 ostași de rând și 1400 cai mai mult decât era datore a susține. În casă de război, honveđimea Ungariei este de două-ori mai mare decât ar fi datore a presta.

Prin această întărire și sporire a honveđimei, se împuțineză spesele militare comune, căci decât Ungaria ar împuțina efectivul și bugetul honveđimei, ar trebui să se urce spesele și efectivul armatei comune, în care cast pe Ungaria s'ar veni mult mai puțin sarcină, de cum sunt cele ce le are astăzi cu honveđimea. Va să dică sporirea și întărirea honveđimei ungueresc servește spre ușurarea Austriei.

Regularea averilor năsedene.

Protocolu

(Urmare).

IV. Comunele Năsedu, Rebrășora, Rebra, Parva, Neșost, Feldru, Ilva mică, Leșiu, Ilva mare, Sân-Iosif, Măgura, Rodna vechie, Rodna nouă, Maieru, Sân-Georgiu, Salva, Hordou, Telciu, Romul, Bichigiu, Mititei, Mocod, Zagra, Pojeni, Suplaiu, Găuren, Runcu, Borgo-Prund, Borgo-Bistrița, Borgo-Tiha, Borgo-Mureșeni, Borgo-Susen, Borgo-Mjloceni, Borgo-Josen, Borgo-Rusu, Monoru, Glediu, Șeuș, Budacul român, Ragla, Morăren, Rusin munți, Sântiona și Nusfalău, ca atari, car și prin sentința Curiei reg. mag. ca judecătoria supremă ddo. 25 Octomvre 1887 Nru. 2840 s'au judecat la lua evișionea față de erariul regiu et cons. pentru obiectele procesului mai sus amintite intentat de Br. Kemény Domokos et cons. în contra erariului regiu, fără nici o detragere atată suma de 315,000 fl. adecă trei sute cincșpece mii fl. anticipand în sensul punctului II al acestei împaciiri Br. Kemény Domokos et cons. și suma de 22,000 fl. adecă douăzeci și două mii fl. anticipand în sensul punctului III al împaciirii advocaților comunelor; în privința replătirii acestor sume înăș se statorosec prin înțelegere comună între erariul regiu și numitele comune următoarele:

1. Suma de 337,000 fl. v. a. anticipand de erariul regiu atată Br. Kemény Domokos et cons., cătu și advocaților comunelor inacionate se replătesc aceluia, adecă erariului regiu din venitul acelor păduri ale sus numitelor comune, car în sensul proiectului de lege, așternut dietei încă în luna lui Octomvre a. tr. și respective în sensul legii aducende pe basa acelui proiect de lege se vor lua în administrația statului și se vor administra cumulativ, și anume astfel, că întrețu venitul curat, ce va resulta din acele păduri, după subtragera dărilor statului, comitatense și comunale, cu un cuvânt a tuturor greutăților publice, apoi a speselor de administrația, de esploatare și a pregătirii planurilor de economisare, se va întrebuința pentru acoperirea acestei pretențiuni a erariului regiu.

Deci dăr sus numitele comune se învoesc, ca venitul din pădurile lor, ce după amintitul proiect de lege, respective aducenda lege se vor administra cumulativ din partea statului, și care venită va resulta după subtragera tuturor dărilor statului, comitatense și comunale, apoi a speselor de administrația, de esploatare și a pregătirii planurilor nou de economisare, precum și a intereselor solvinde atată după împrumutele amintite mai jos în punctul 4, cătu și după spesele advocaților amintite în punctul III, să se întrebuințe pentru acoperirea acestei pretențiuni a erariului regiu.

2. În privința proporțiunei, în care vor să participe sus numitele comune la replătirea acestei pretențiuni, prin înțelegere comună se statorosec, cum-că ca cheia proporționară să servescă acelu venit, care se va sator pentru fiecare comună în sensul legii aducende pe basa proiectului de lege referitor la luarea pădurilor comunale și administrația statului.

3. Erariul regiu dechiară prin această că densusu nu e îndreptățit a pretinde interese de la comunele numite mai sus pentru suma de 315,000 fl. anticipată Br. Kemény Domokos et cons., și comunele nu se pot deobliga la solvirea atărur interese.

4. Din venitul pădurilor comunale din fostul district al Năsedului, administrand cumulativ din partea statului, vor să de a se solvi nu numai dările statului, greutățile publice, spesele de administrare, de esploatare și de pregătirea planurilor de economisare, apoi sumele replătinde erariului cu 315,000 fl. și 22,000 fl., ci și împrumutele contrase prin unele comune din fostul district al Năsedului cu aprobarea mai înaltă în scopul pregătirii planurilor de economisare, car împrumute după conspectul alăturat la acest protocolu sub 48 facu suma de 42,327 fl. 72 cr., și anume în cei 10 ani de anteu calculați din 1 Ianuarie 1891 cam deodată numai interesele acelor împrumute, dăr după totala depurare a sumelor anticipate atată Br. Kemény Domokos et cons. cătu și advocaților în anumite rate și din capitalele împrumutate, de sine înțelegându-se, că sumele întrebuințande pentru solvirea intereselor după aceste împrumute, precum și a însuși împru-

telor, se vor calcula în contul venitului din pădurile administrate cumulativ a acelor comune, car faptice au contrasă acele împrumute.

Pentru acele sume, pe car erariul reg. le va anticipa pentru solvirea intereselor după împrumutele contrase de unele comune pe lângă aprobarea mai înaltă, precum și după suma anticipandă advocaților cu 22,000 fl. v. a., erariul e îndreptățit a și computa față de comune câte 5% interese, ăr comunele se și obligă la solvirea acestora.

5. Erariul reg. dechiară prin această că atată suma solvind Br. Kemény Domokos et cons., cătu și cea solvind advocaților se va replăți singur și exclusive numai din venitul curat al pădurilor comunale luande în administrația cumulativă din partea statului și așa pentru acoperirea acestor pretențiuni nu se pot pemora, sechestra se întrebuința, nici pădurile ca atari adecă proprietatea, nici alte realități, precum în genere nici alte venit comunele.

6. Prin înțelegere comună se statorosec ca erariul regiu așa să administreze pădurile comunale luande în administrația statului, încăț vedend, — între marginile planului de economisare — pădurea, ce cade pe mai multă an de-odată, din venitul acelu erariul să și replătesc întreaga sa pretențiune în cel mai scurt timp, dăr cel mult în timp de deșce ani calculați de la 1 Ianuarie 1891, și că comunele numite mai sus în punctul IV — încăț sumele anticipate prin erariul regiu nu s'ar replăți în mai scurt timp — să nu fi îndreptățite în acest timp de deșce ani a pretinde ceva parte din venitul pădurilor administrand cumulativ din partea statului. (Va urma)

Mulțămite publică.

Budapeșta, 10 Iunie 1890.

Societatea „Petru Maior” a tinerimei române univesitare din Budapeșta espriă Onoratele Direcțiuni a institutului de credit și economii „Arieșana” din Turda respectuosa sa mulțămite pentru ajutorul de 50 fl. votat pentru susținerea și sporirea fondului ei.

Pentru comisiunea supraveghiatore.

Ioan Petrovicu.

CONSTANTINU I. POPASU,

comerciant, membru în comitetul gremiului român de comeri levantin, membru și administrator al comitetului parochial gr. or. din cetate, membru al delegațiilor școlare române gr. or. din Brașov, membru fondator al „Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român și al maimitoru societăți de binefacere etc.

a încetat din viață Sămbătă în 2 (14) Iunie a. c. la orele 11¼ din nopte, după o grea și îndelungată suferință, în etate de 68 de ani. Înormentarea se va săvărși Lună în 4 (16) Iunie a. c. la orele 4 după amed în cimiteriul bisericiei Sf. Nicolae din Prund, conducutul funebral pornind dela locuința decedatului din strada Funarilor de sus nr. 188. Despre această ireparabilă pierdere încunoscimă cu adencă dureri pe tote rudeniile, pe toti amicii și cunoscuți mult regretatului și neuitatului răposat.

Brașov, 8 (15) Iunie 1890.

Paraschiva Alessiu, născ. Popasu ca soră. George Popasu ca nepot și fiu adoptiv.

Comitetul parochial român gr. or. din cetate Brașovului ne trimite următorul anunț:

Constantin I. Popasu, comerciant, epitrop parochial al bisericii române gr. or. din cetate Brașovului, membru al Delegațiilor școlare, al comunității Brașovului și al comitetului administrativ Jugaiu, nu mai este între cei vii! Nobilită seu suflet și-a părășit locașul seu pământesc Sămbătă în 2 Iunie a. c. la 11¼ ore din nopte. După un serviciu neobosit de 15 ani ca epitrop parochial și econom al fundațiilor Jugaiu, în vără de 68 de ani a trecut la cele eterne. Acestă durosă și profundă simțită pierdere, Comitetul parochial o aduce la cunoscintă publică.

Cursul pieței Brașov

din 15 Iunie st. n. 1890.

Banote românesc	Cump.	9.27	Vând	9.30
Argint românesc	-	9.24	-	9.27
Napoleon-ăori	-	9.31	-	9.39
Lire tarcesc	-	10.55	-	10.60
Imperial	-	9.55	-	9.60
Galbin	-	5.45	-	5.50

Editor și redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena din 14 Iunie st. n. 1890

Table of stock market prices in Vienna, listing various securities such as bonds, stocks, and bank shares with their respective prices.

Cele mai bune Materii (stofe) de Brünn. Siegel-Imhof in Brünn. Text describing wool products and their quality, including prices and availability.

ABONAMENTE la GAZETA TRANSILVANIEI. Details regarding subscription rates for different regions (Austria-Hungary, Romania, and abroad) and terms of service.

Avisul d-lor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe față sub care au primit și diarul nostru până acum.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Iunie 1890.

Extensive railway schedule table showing departure and arrival times for various lines including Budapesta-Predeal, Arad-Telus, and others.